

Kocourkovští

Je možné, že už vám někdo o Kocourkově leccos pověděl. A možná že i nepěkné věci. Nevěřte tomu! Lidé se rádi posmívají. Já vám však pravím, že nikdy nebylo města chytřejšího než Kocourkov. Ani dnes byste chytřejší město nenašli, i kdybyste jeli třeba celý měsíc vlakem a třeba každý den čtyřikrát přisedali. Nemohli byste chytřejší město najít proto, že nikde na světě nemají a neměli tak chytré starosty a nikde páni městští radní tak rozumně nerozhodovali jako právě v Kocourkově. (...)

Kocourkovský barometr

Nemáte ani tušení, jaký tam byl vždy pokrok. Nám se například ještě ani nezdálo o tlakoměru, který ukazuje, jaké bude počasí, bude-li sucho, déšť, proměnlivo nebo bouře, a v Kocourkově už měli všechno dávno zařízeno docela prostě a moudře.

Jen si to představte! Na náměstí měli sloup a u toho byl přivázán býk. Když býk začal sloup lízat, věděli všichni Kocourkovští, že bude pršet. A když se býk drbal hřbetem o sloup, poznali zase, že bude jistě pěkně. A tak to tam mají zařízeno dodnes. Slouží to dokonce mnohem lépe než náš tlakoměr. Vidí se na to bez brejlí a nemusí se do toho ťukat prstem, jako to děláme my.

Starosta měl svůj tlakoměr, dokonce ještě pohodlnější, doma na dvoře. Před oknem na bidle visel obyčejný hadr. Když z něho kapala voda, věděl starosta hned, že prší. Když byl hadr suchý, věděl, že je pěkně. Když se houpal, poznalo se, že je vítr, a když byl ztuhlý jako střechýl, bylo zřejmé, že mrzne.

Jak stavěli novou radnici

(...) Veselou ozvěnou zahlaholily velké prostory nové radnice. Čerstvě namalované stěny poradního sálu zazářily ve světle pochodní a pan starosta rozbalil papír se slavnostní řečí.

Než začal číst, poprosil přítomné ještě o něco. „Slavná městská rado, mhm, mhm, zhaste, prosím vás, hum, hum, ty pochodně, mne už škrábe od dýmu v krku! A ještě byste tu mohli něco zapálit.“

Páni radní sice kdesi cosi, že ne, že by nezapálili, takoví nešikové přece nejsou, ale přesto poslušně položili pochodně na zem a oheň zašlapali.

A když poslední pochodeň zhasla a když uhasili i Břichopáskův kabát, který už delší dobu hořel, obklopila všechny - - - černá, neproniknutelná tma.

Ehm! Mhm! Co to má být?

Starosta znepokojeně zakašlal. „Ale pánové, kdo to dělá takové hloupé žerty? Kdopak schoval světlo?“

Ostatní se také zarazili. „Copak to je?“ „Nedělejte hlouposti!“ „Copak jste malé děti?“ „Kohopak to napadlo?“ „No tak!“

„Já ne! Světlo zmizelo samo! Já jsem se dobře díval!“ Začali světlo hledat. Protřepávali si pláště, obraceli kapsy, lezli po zemi pod stůl, otevírali dveře do sousední místnosti. Ale nenašli nic. Jen do sebe strkali hlavami, šlapali si po prstech a dloubali se navzájem, až z toho bylo plno modřin.

Ještě štěstí, že se do hledání dal také strážník Řimbaba. Napadlo ho pootevřít dveře ven, a už to měl. „Světlo zůstalo venku!“ vykřikl do poradního sálu.

„Venku! Světlo je venku!“ volali všichni o překot a už se řítily jeden přes druhého z radnice ven. Nastala tlačence, kdo spadl, zůstal ležet a ti ostatní běželi přes něj.

Opravdu, když se dostali ven, uviděli, že je tam plno světla, ještě více, než ho bylo třeba. Až z toho oči bolely.

„Což kdybychom si světla trochu nachytali?“ osmělil se navrhnout radní Nesmějtesemně. Vida, to je rozumný nápad! Starosta to sice neviděl rád, když také někdo jiný na něco přišel, ale ostatní byli hned při tom.

„Nejlepší by bylo do pytle,“ přihlásil se dokonce s návrhem Játakyrád, a vida, i při tom byli hned všichni.

Honem tedy domů, každý si přinesl pytel a otevřel jej proti sluníčku. Radní neradní, všichni se chopili práce, za chvíli stáli na náměstí s otevřenými pytli a chytali do nich sluneční světlo.

Držmíšek náhodou nemohl žádný pytel nahmátnout, přitáhl tedy celý povlak na peřinu, aspoň se tam víc vejde, a krupař Hromdotoho zase chytal sluníčko do papírových kornoutů.

Jakmile byly pytle, povlak i kornouty tak plné světla, že se už i zahřívaly, honem je zavázali nebo zavřeli a utíkali s nimi do radnice.

„Počkejte, až všichni najednou!“ volal Nesmějtesemně.

Počkali tedy, a když tam byli všichni, otevřeli pytle najednou - - - a nic. V pytlích byla tma – a v radnici také.

Kobylí vejce

(...) Stráž chytila jednoho dne venkovana, který vezl něco podezřelého, něco, co v Kocourkově doposud neviděli. Vezl do města prodat dýni.

„Co to máte? Jaké vajíčko to vezete?“ zahřímala stráž a zacloumala venkovanovým ramenem.

Venkován se nejprve začepýřil, ale pak jen odsekl: „To je kobylí vejce, a nechte mě!“ a chtěl dále do města.

Cože? Kobylí vejce? Stráž skočila před venkovana, ale už ne přísně, nýbrž s přívětivou zvědavostí. „Jakže, kobylí vejce? To jsme tu ještě neměli! To byste měl ukázat na radnici!“ Dokonce dva gardisté pomohli venkovanovi ochotně vytáhnout dýni z vozu a všichni se odebrali se slávou na radnici.

Tam vzbudila dýně veliký rozruch. Celá městská rada se kolem shlukla s velkým úžasem.

„A mohlo by se z toho vylíhnout hříbátko?“ ptal se radní Břichopásek.

„To se ví, a jaké!“ odpověděl hubatý venkován. „Jen je vysedět!“

„Sousedé, to by byla trefa,“ ozval se radní Játakyrád. „Koně u nás nemáme, a slyšel jsem všude, že není užitečnějšího tvora nad koně. Co tomu říkáte, sousedé? Což abychom si to vejce koupili a dali je vysedět?“

„To by nebylo špatné,“ uznával starosta, „ale kdopak nám vejce vysedí? Vždyť je větší než čtyři kvočny dohromady.“

„Ale pane starosto, snad byste je nechtěl dát pod kvočnu? Kobylí vejce musí vysedět jen kobyla.“

„Hm, kobyla, ale kde ji vzít?“ zabručel starosta.

„To je nejmenší starost,“ ozval se venkován, „já vám prodám tuhle svou!“

„Ale jděte, to je kobyla? Já myslil, že je to valach,“ zarazil se starosta.

Když to tedy byla kobyla, usnesla se slavná rada města Kocourkova, aby se vejce i s kobylou koupilo a dalo vysedět na obecní útraty.

Panečku, to se nestane pokaždé, aby se v Kocourkově vysedělo kobylí vejce. To se musí dobře připravit. Urovnali ve stáji veliké hnízdo ze slámy a sena, položili do něho dýni a přivedli kobylu, aby si sedla. Ale kobyla si za nic na světě nechtěla sednout.

„Když nechceš, nechceš,“ rozhodli se moudří otcové města. „Pak ti tedy pomůžeme.“

Svázali kobyle všechny čtyři nohy a položili ji na dýni. Ani hlídat ji už nemuseli, protože utéci nemohla.

Co měla kobyla dělat? Seděla na vejci, ale protože dostala brzy pořádný hlad, pustila se nejdřív do sena kolem sebe, a když v ní zmizelo, pustila se také do slámy, až nezbylo z hnízda nic.

„Co dělá naše hnízdo?“ řekli si páni radní a přišli se za několik dní podívat. Ale hnízdo bylo pryč a kobyle trčelo z huby poslední stéblo slámy.

„Podívejme se, mlsnou hubu!“ rozhorlili se radní. „To by se ti tak hodilo! Žádné seno, dáme jí do hnízda dřevěné piliny, na ty jí zajde chuť!“

Piliny kobyla opravdu nesnědla, zato však brzy pošla hlady. „Takové líné zvíře,“ rozmrzeli se otcové města. „Raději pojde, než aby seděla. Ale ať, jen když se nám vejce nezkazilo.“

Vejce se nezkazilo, přitom však na něm nebylo nejmenší známky, že by se už snad mohlo začít klubat. Páni radní je obraceli ze všech stran, přikládali k němu uši a poslouchali, ale nikde nic.

Nakonec se odhodlali k poslednímu pokusu. „Zkusíme, co se ještě dá. Skutálíme vejce ze stráně, možná že se cestou narazí a samo pukne.“

Vynesli dýni na stráň a spustili dolů. Dýně se kutálela z kopce, hopkala, motala se, až dole padla do křoví a tam uvázla. V křoví spal zajíc, hlukem se probudil, polekal se, vyskočil a upaloval, jako by mu hlava hořela.

„Hříbátko, hleďte, hříbátko!“ volali Kocourkovští radostně, běželi za ním, ale už je nedohonili.

Smutně se vraceli domů. „Škoda že jsme nedali vejce rozbít na náměstí,“ litoval pan starosta, „tam by nám hříbátko neuteklo.“

Svůj Kocourkov mají i jiné národy, např. ve starověkém Řecku hrály tuto roli Abdéry, které byly ovšem městem skutečným. Podobně na Moravě se kocourkovské příběhy vyprávějí o městečku Šimperk, jehož předobrazem je skutečné městečko Šilperk. Ve francouzské literatuře se objevuje obdobné městečko Brétizy a Zvonokosy. Německým městem podivínů je Schilda, nizozemským Kampen, anglickým Gotham; v Polsku městečku hloupých říkají Pacanów, v Srbsku Balov. Kocourkovskému podání se poněkud blíží též slovenské anekdoty o Záhorácích.

Kocourkov. *Wikipedie* [online]. 1. 2. 2012 [cit. 2012-04-25]. Dostupné z:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kocourkov>

SEKORA, Ondřej. *Kronika města Kocourkova*. 6. vyd. Praha: Albatros, 1995, 127 s. ISBN 80-000-0314-7.

- 1) Jací lidé žili v Kocourkově (Abděře, Zvonokosích, Schildě...)?
- 2) Jak vypadal barometr v Kocourkově?
- 3) Proč měli na radnici tmou?
- 4) Znáš příhodu se stavbou školy? Převyprávěj ji.
- 5) Co všechno si nechali namluvit od vtipného venkovana?
- 6) Jak se jmenují lidé z Kocourkova?
- 7) Co v lidovém rčení znamená, když se o něčem řekne: „to je kocourkov“?
- 8) Existuje v Čechách skutečný Kocourkov?

Řešení:

- 1) Hloupí.
- 2) Hadr a býk.
- 3) Nepostavili okna.
- 4) Nejdřív postavili střechu a pak ji zvedali a dodělávali stěny.
- 5) Že kobyla snáší vejce, že je musí vysedět, že kůň, kterého přivedl, je samice.
- 6) Játakyrád, Nesmějtesemně, Hromdotoho.
- 7) Je to něco nesmyslného, zmateného, nerozumného.
- 8) Ne